

دانشگاه علوم پزشکی فسا

دانشکده پرستاری فسا

شیوه نامه نظام جامع ارزیابی دانشجو

مقدمه

ارزیابی دانشجویان یکی از فعالیتهای اساسی در فرایند آموزشی بشمار می آید و کیفیت آن با کیفیت یادگیری دانشجویان ارتباط مستقیم دارد. ارزیابی صحیح می تواند ابزاری مفید برای ارائه بازخورد مناسب به دانشجویان پیرامون نقاط قوت و ضعف های آنها باشد. همچنین نتایج ارزیابی دانشجویان می تواند به مدرسین و مسئولین برای تصمیم گیری های مهم در مورد ابعاد مختلف فرایند یاددهی - یادگیری کمک نماید. از آنجا که فرایند ارزیابی دانشجو حساسیت و اهمیت بالایی داشته و بخشی اساسی در ارائه خدمات آموزشی در یک موسسه آموزشی کارآمد است. تدوین شیوه نامه جامع ارزیابی، یک قدم اساسی در بهره گیری از منافع ارزیابی و ارتقاء هر چه بیشتر آن خواهد بود.

ارزیابی دانشجویان یکی از راههایی است که تعهد را نسبت به جامعه در مقیاس وسیع تر نشان می دهد. زیرا از طریق آن می توان اطمینان حاصل نمود که دانش آموختگان آیا صلاحیت لازم را در برآورده ساختن نیاز های بهداشتی و سلامت جامعه را کسب نموده اند یا خیر. این شیوه نامه در راستای ارزیابی آموزش دانشجویان پرستاری دانشکده پرستاری فسا در مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد دکتری تدوین گردیده است.

تعاریف

- ❖ دانشکده: منظور از دانشکده در این شیوه نامه دانشکده پرستاری فسا است.
- ❖ رشته تحصیلی: منظور رشته پرستاری است.
- ❖ مقطع: منظور مقطع تحصیلی منجر به مدرک در سطح کارشناسی ارشد است.
- ❖ گرایش: منظور گرایش تحصیلی پرستاری داخلی جراحی در مقطع کارشناسی ارشد در رشته پرستاری است.
- ❖ واحد: یک واحد درسی تئوری یا عملی در هر نیمسال تحصیلی را شامل می شود.
- ❖ کوریکولوم: منظور برنامه درسی مدون رشته پرستاری در مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد است که مصوب بوده و در سایت وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی موجود است.
- ❖ دانشجو: منظور دانشجویان شاغل به تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد پرستاری است.

- ❖ استاد: منظور اعضای هیات علمی و مربیان آموزشی که مسئولیت آموزش تئوری و عملی فراگیران را به عهده داشته و مسئول طراحی سوالات آزمون و ارزیابی دانشجویان تحت آموزش خود می باشند.
- ❖ ارزیابی آغازین: منظور ارزیابی است که در ابتدای ورود فراگیران به یک مقطع انجام می شود و هدف از آن جایی صحیح دانشجویان خواهد بود.
- ❖ ارزیابی تکوینی: منظور ارزیابی هایی است که در طول یک ترم تحصیلی و نیز در طی یک واحد آموزشی انجام می شود و هدف آن ارائه بازخورد به دانشجویان است.
- ❖ ارزیابی تراکمی: منظور ارزیابی است که در پایان واحد یا دوره آموزشی در مقطع دانشجویان پرستاری کارشناسی ارشد انجام می گردد که هدف آن تصمیم گیری در مورد دانشجویان و عملکرد آن ها در طول دوره و درس مورد نظر است.
- ❖ ارزیابی بالینی: منظور ارزیابی با تمرکز بر مهارتها و فرا توانمندیهای بالینی فراگیران است.
- ❖ ارزیابی تئوری: منظور ارزیابی دانش تئوری فراگیران در سطوح مختلف یادگیری است.

تشکیلات مدیریتی و اجرایی و شرح وظایف

فرایند ارزیابی دانشجویان بر اساس تصمیمات شورای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی فسا به شرح زیر است.

- ✚ شورای آموزشی: شورای آموزش دانشگاه متشکل از معاون آموزشی و روسای دانشکده ها و مدیران گروه های آموزشی می باشد. نقش اصلی این شورا در خصوص ارزیابی دانشجو تصمیم گیری در مورد جنبه های مختلف فرایند های ارزیابی دانشجویان در دانشکده ها است. این شورا با تشکیل جلسات در خصوص زمان برگزاری امتحانات میان ترم و پایان ترم تصمیمات لازم را اتخاذ می کند.
- ✚ دایره امتحانات (مرکز آزمون): متشکل از مسئول و کارشناسان دایره امتحانات می باشد که وظیفه آن مرکز برگزاری آزمون ها شامل همکاری با واحد برنامه ریزی در تدوین برنامه زمانی امتحانات میان ترم و پایان ترم، هماهنگی با بخش مختلف مشارکت کننده در برگزاری آزمون ها، هماهنگی با گروه های آموزشی داخل و خارج از دانشکده، دریافت و چاپ دفترچه آزمون و پاسخنامه ها، تعیین و مهیا سازی محل آزمون، برنامه ریزی و اجرای آزمون، جمع آوری، تصحیح نرم افزاری پاسخ نامه ها و اعلام نتایج آزمون به اساتید و دانشجویان و حفظ امنیت آزمون و همچنین رسیدگی به درخواست های دانشجویان و تخلفات احتمالی است.
- ✚ دفتر توسعه آموزش دانشکده پرستاری: ارائه بازخورد و مشاوره به اساتید در مورد کم و کیف آزمون ها، بر عهده دفتر توسعه آموزش دانشکده می باشد. همچنین شناسایی نیازهای آموزشی اعضای هیات علمی در زمینه ارزیابی بواسطه نیاز سنجی از اساتید و نتایج دریافتی حاصل از تحلیل آزمون ها بر عهده این دفتر می باشد. لازم است این دفتر بر پایه گزارش دریافتی از نتایج کلی تحلیل سوالات آزمون و کشف نقاط ضعف احتمالی به ایجاد فرصت توانمندسازی اساتید با بهره گیری از فرصت

های ایجاد شده توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه و یا برگزاری دوره های مختلف کوتاه مدت توانمند سازی اساتید در دانشکده بپردازد.

گروه آموزشی و استاد درس: مدیر گروه آموزشی یا نماینده ایشان مسئول هماهنگی و نظم بخشی به آزمون هایی است که واحد درسی مربوطه در آن گروه ارائه گردیده است. استاد ارائه دهنده درس مسئولیت طراحی سوالات آزمون (در آزمون های کتبی) و ارسال به موقع آنها به دایره امتحانات را بر عهده دارد. همچنین استاد ارائه دهنده درس موظف است در زمان آزمون مربوطه در محل برگزاری آزمون حضور داشته و پس از دریافت نتایج تصحیح اوراق از دایره امتحانات، نمره نهایی را در موعد مقرر در سایت سما وارد نماید. در آزمون های تکوینی استاد ارائه دهنده درس لازم است پس از برگزاری آزمون بازخورد به موقع به دانشجویان ارائه نماید. لازم است اساتید درس به تشکیل "بانک جامع سوالات استاندارد" پرداخته و به محض دریافت بازخورد تحلیل سوالات آزمون از سوی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی به بازبینی سوالات دارای نقص بپردازند تا رفته رفته بانک سوالات در بردارنده سوالات استاندارد باشد. مسئولیت تصحیح آزمون های کتبی غیر چندگزینه ای بر عهده استاد مربوطه آن درس می باشد و از آنجا که این آزمون ها از طریق نرم افزار های موجود قابل تحلیل نیستند استاد ارائه دهنده درس موظف است بر اساس نتایج حاصل از تصحیح اوراق آزمون تعدیلات لازم را جهت بهبود وضع سوالات به کار بندد، بدیهی است توانمند سازی اساتید در حوزه چگونگی تحلیل این سوالات از وظایف مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه و با پیگیری دفتر توسعه دانشکده پرستاری می باشد. همچنین دفتر توسعه لازم است ابزار مناسب (چک لیست) بررسی کیفیت سوالات غیر چند گزینه ای را تهیه و در اختیار اساتید مربوطه قرار دهد.

اصول اجرایی در آزمون های پیشرفت تحصیلی

۱. در طرح درس های ارائه شده به دانشجویان از سوی استاد، لازم است در بخش ارزیابی به طور دقیق بر نوع و نحوه ارزیابی، زمان و مکان آزمون ها، انواع تکوینی و پایانی ارزیابی، جدول اهداف درس برای آزمون (جدول بلو پرینت)، و منابع درسی مورد استفاده در طراحی آزمون تاکید گردد.

۲. همه گروه های آموزشی دانشکده لازم است برای آزمون هایی که بطور رسمی برگزار می نمایند فرم مخصوص "مشخصات آزمون" تدوین شده از سوی دفتر توسعه آموزش دانشکده را تکمیل و به دفتر توسعه آموزش دانشکده پیش از برگزاری آزمون ارسال نماید. (هدف از تدوین فرم مربوطه این است که برگزاری هر آزمونی در هر گروه آموزشی با اطلاع دفتر توسعه آموزش دانشکده باشد تا این دفتر از کم و کیف آزمون های دانشکده و انطباق آن ها با شیوه نامه مطلع باشد.) به منظور حفظ کیفیت آزمون توسط دایره امتحانات، سوالات هر آزمون قبل از تکثیر و اجرا مرور و اصلاح می شود.

۳. گروه های آموزشی در زمینه ارزیابی دانشجویان موظف به تبعیت از شیوه نامه جامع ارزیابی دانشجویی دانشجوی دانشکده هستند و در صورتیکه امکان اجرای بخشی از آن فراهم نباشد و یا گروه آموزشی به هر دلیلی خواهان ایجاد تغییر در این شیوه نامه باشد لازم است درخواست خویش را از طریق مدیر گروه مربوطه در شورای آموزشی دانشکده مطرح نماید تا تصمیمات لازم اتخاذ گردد.

۴. گروه آموزشی لازم است نتایج آزمون را به موقع و بر اساس جدول زمان بندی اعلام شده از سوی اداره آموزش اعلام نماید.

۵. در زمان اعلام نتایج آزمون، روند اعتراض به نتایج آزمون باید به طور شفاف به اطلاع دانشجویان رسانده شود.

۶. دانشجو می تواند از طریق ارائه درخواست به استاد مربوطه به نتایج آزمون (اعم از کتبی و غیر کتبی) اعتراض نماید و استاد لازم است به این اعتراض رسیدگی نموده و نتایج رسیدگی را به اطلاع دانشجو برساند.

۷. دانشجویان از طریق نماینده دوره خویش می توانند به نحوه برگزاری و نتایج یک آزمون با ارائه درخواست به مدیر گروه مربوطه در دانشکده اعتراض نمایند و مدیر گروه لازم است به این اعتراض رسیدگی نموده و نتایج رسیدگی را به اطلاع دانشجویان برساند. در صورتی که دانشجویان از نتایج رسیدگی قانع نشوند می توانند درخواست بررسی موضوع را به معاونت آموزشی دانشکده برای طرح در شورا (بر حسب مورد) ارائه نموده تا تصمیمات لازم اتخاذ شود.

۸. اداره آموزش دانشگاه لازم است در زمان انتخاب واحد دانشجویان، برنامه زمانی و مکانی آزمون ها را برای اطلاع دانشجویان ارائه نمایند تا دانشجویان بتوانند با آگاهی از زمان برگزاری آزمون ها، واحدهای درسی خویش را انتخاب نمایند.

۹. هر آزمون لازم است دارای راهنمای آزمون باشد که در امتحان های کتبی همراه دفترچه آزمون و در آزمون های عملی آسکی و بالینی در محل مناسب نسب و پیش از آزمون به رویت دانشجویان مربوطه برسد.

۱۱. تخلف دانشجویان در جلسات آزمون توسط دایره امتحانات باید صورت جلسه شده و به معاونت آموزشی دانشکده ارسال گردد تا بر طبق آئین نامه تخلفات آموزشی اقدام لازم صورت گیرد.

برنامه ارزیابی دانشجویان پرستاری

مقطع کارشناسی ارشد رشته پرستاری داخلی جراحی

نیمسال تحصیلی ۳-۱ شامل کلیه واحدهای اختصاصی همراه با کارورزی

نیمسال تحصیلی ۶-۴ شامل پایان نامه

۱- ارزیابی آغازین: رفتار ورودی مورد انتظار دانشجو در هر درس و در قالب پرسشنامه رفتار ورودی بررسی می شود و در صورت نیاز به ترمیم توسط استاد مربوطه و گروه به منظور تصمیم گیری به دفتر توسعه آموزش بازخورد داده می شود.

۲- ارزیابی تکوینی

۲-۱- ارزیابی تکوینی تئوری: ارزیابی تکوینی تئوری برای هر درس به صورت آزمون های کلاسی تئوری (در انواع مختلف) و در طول هر ترم تحصیلی برای واحدهای تئوری انجام خواهد شد و به منظور ارائه بازخورد به دانشجو انجام خواهد شد.

تبصره ۱- اساتید می توانند طرح درس خود را طوری طراحی کنند که تکلیف و پروژه ها جایگزین آزمونهای تکوینی شوند. به شرط آنکه دانشجو بطور دقیق از ساختار و چگونگی این گونه ارزیابی آگاهی یافته باشد.

تبصره ۲- بازخورد مناسب از نتایج آزمون در یک جلسه مشورتی به دانشجو داده شده و در مورد نقاط قوت و نقاط قابل بهبود راهنمایی شود.

۲-۲- ارزیابی تکوینی بالینی: هر گروه لازم است نوع ارزیابی خود را به تصویب گروه رسانده و به دفتر توسعه آموزش اعلام نماید. لازم است برای ارزیابی بالینی دانشجویان در واحدهای آموزشی متناسب با هر گرایش و رشته و مطابق با اهداف آموزشی آن، از روشهای مختلف ارزیابی عملکرد از جمله MSF, CEX mini, DOPS و پورت فولیو و غیره استفاده شود و بازخورد مناسب به دانشجویان داده شود.

تبصره ۱- مسئولیت طراحی ابزار ارزیابی هر یک از این روش ها به عهده دفتر توسعه آموزش دانشکده و گروه آموزشی مربوطه خواهد بود.

تبصره ۲- ابزارهای ارزیابی برای هر واحد کارآموزی باید اختصاصی آن واحد و آن رشته و گرایش بوده و با تاکید بر پرورش مهارتهای بالینی پیچیده و فراتوانمندیهای شناختی باشند.

۳- ارزیابی تراکمی

۳-۱- ارزیابی تراکمی تئوری: آزمون کتبی پایان ترم برای هر درس

تبصره ۱- اساتید می توانند پروژه ها و تکالیف درسی و اجتماعی و داوطلبانه را جایگزین آزمون کتبی پایان ترم نمایند مشروط بر اینکه سطح تکالیف متناسب با انتظارات یادگیری از دانشجویان ارشد و در راستای اهداف آموزشی بوده و روش ارزیابی عینی برای آنها در نظر گرفته باشند.

تبصره ۲- به منظور تضمین کیفیت آزمونها ضروری است سوالات هر آزمون قبل از اجرا توسط اعضای هیات علمی مرور و اصلاح گردد. مسئولیت بررسی استاندارد بودن سوالات آزمون هر درس و آنالیز نتایج به عهده دفتر استاد و دفتر توسعه آموزش دانشکده خواهد بود و این دفتر موظف است ضمن تشکیل بانک سوال، نتایج آنالیز سوالات را در اختیار گروه مربوطه قرار دهد. بنابراین گروه مربوطه موظف است در تشکیل بانک سوالات در دفتر توسعه آموزش ارزشیابی مساعدت لازم را به عمل آورد.

تبصره ۳- آزمون ها باید ترکیبی از سوالات چهار جوابی و تشریحی باشد. وظیفه تصحیح سوالات تشریحی بر عهده اساتید مربوطه آن گروه آموزشی است.

تبصره ۴- ارزیابی تراکمی دوره پژوهشی مربوط به پایان نامه و مطابق با دستورالعملهای موجود می باشد.

۲-۳- ارزیابی تراکمی بالینی: تکمیل لاگ بوک و پورت فولیو بالینی در گروه آموزشی

تبصره ۱- ارزیابی تراکمی کارورزی دانشجویان ارشد باید مبتنی بر لاگ بوک و یا پورت فولیو باشد. لازم است در لاگ بوک و پورت فولیو متناسب با گرایش و اهداف اختصاصی آن، فعالیتهای یادگیری سطح بالا تعریف شده و به ابعاد مختلف فراتوانمندیهای شناختی نیز در آن پرداخته شده باشد. تعیین تعداد و نوع این فعالیتهای یادگیری و سطح استاندارد عملکرد برای هر یک از آنها باید توسط گروه آموزشی مربوطه و با نظارت دفتر توسعه آموزش صورت گیرد.

تبصره ۲- لازم است برای ارزیابی لاگ بوک، یک سطح حداقلی و یک سطح مطلوب برای دانشجویان در نظر گرفته شود. سطح حداقلی شرط لازم برای ورود به بلوک پژوهشی و تایید عنوان و سطح مطلوب شرط لازم برای فارغ التحصیلی باشد تا دانشجویانی که به سطح توانمندیهای مورد نظر برای مقطع ارشد نرسیده اند تا قبل از دفاع نهایی، ضعف های خود را جبران نموده و لاگ بوک خود را به حد مطلوب برسانند.

تبصره ۳- لازم است حتما نسخه ای از نتایج ارزیابی ۳۶۰ درجه در کارورزیهای مختلف مبتنی بر نظرات افراد گوناگون مانند بیماران، پرستاران، سوپروایزها و مدیران پرستاری، همپایان و اساتید در پورتفولیو (در صورت استفاده) وجود داشته باشد.

تبصره ۴- مسئولیت تصمیم گیری راجع به چگونگی بررسی و نمره دهی لاگ بوک و پورت فولیو، نگهداری و مدیریت آن در طول بلوک و طراحی آن به عهده دفتر پایش و ارزشیابی با همکاری دفتر توسعه آموزش و گروه آموزشی مربوطه خواهد بود.

تبصره ۵ - بهتر است برای ارزیابی عملکرد رشته هایی که بیشتر جنبه بالینی دارند، در انتهای دوره آموزشی آزمون آسکی برگزار شود و به عنوان شرط فارغ التحصیلی در نظر گرفته شود.

این شیوه نامه مشتمل بر ۷ صفحه در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۰۲ شورای آموزشی دانشکده پرستاری به تصویب رسید.